

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKRE: EGY ÓRA 5 K., NEGYEDÉVRE 15 K., FÉLÉVRE 30 K., EGÉSZ ÉVRE 60 K. EGYES SZÁM 20 FILLÉR, VASÁRNAP 30 FILLÉR.

POLITIKAI LAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. BEGEDŐS LORÁNY
KIADÓTITELTARTÓK: HOFFMANN ÉS KRÓSFEL
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHVATÁL: MAC-UTCA 4.

Erdély

Debrecen, december 2.

A románok tegnapi gyulafehérvári nemzetgyűlése kitörölte a 48-iki fényes írt 12 pont egyik legragyogóbb pontját: Erdély unióját Magyarországgal. De nemcsak a törvénykönyvünkből törölte ki az uniót, de merész tettel lekanyarította véglegesen Magyarországot testéről Erdélyt.

A szavak, amelyek először mondták ki Erdély elszakításáról a határozatot, tüzes vasként fúródtak a szívünk közepébe. Szégyen és fájdalom, keserűség és kétségbeesés érzései sápasztják arcunkat, amikor a tüzes vasat ott forrasztják a szívünk közepén. Olyan sebet kaptunk, hogy az behégedni nem fog soha, vérezni, sajogni fog mindig és ez a szó: „Erdély”, örökké visszatérő, soha el nem muló fájdalom megkövesedő réme, kínzó réme lesz a lelkünknek.

Sulyosan látogat minket a keserű sors. Nálunk ma nagy gyász van, nagy temetés. Erdély a halott s mi a gyászolók, Örök gyászolók egy soha el nem temethető kedves halott fölött.

Nem kishitűség az, amely a fájdalomunkat, keserűségeinket szabadjára engedi. Engedjék ma meg a szemeknek, hogy sirjanak, az ajkaknak, hogy panaszkodjanak. Hiszen Krisztus Isten fia volt és ő sem bírta a fájdalmakat és lesújtva a fájdalom borzasztó súlyától zokogott föl: „Múlék el tőlem oh Uram e keserű pohár!” Pedig ő Isten fia volt, pedig ő tudta, hogy halálra megy. És mi csak emberek vagyunk. Minekünk azt mondták, mi azt hittük és azt hisszük, hogy új, szabad, független szép élet felé megyünk, együtt mind mi magyar, román, szerb, tót, rutén, német testvérekkel. Wilson így tanította. Mi ő utána igazodtunk.

Wilson azt tanította, hogy nem lehet átvinni a nemzeteket egyik országból a másikba, mint a köveket. Hát a székelyeket, a torontáli németeket, a bácskai magyarokat át lehet vinni egyik országból a másikba? Wilsonnak csak addig volt sulya entente szövetségei előtt, csak addig volt nekik jó, míg az ő katonáival, az ő municiói szállítmányai-val megrakott hajók kötöttek ki Franciaország partjain, amíg szüükségük volt reá. Ugy látszik igen.

Nem tudunk reménykedni a békekonferencia döntésében, nem merjük hinni, hogy Páris visszaadja azt, amit Gyulafehérvár elvett tőlünk: a mi drága, szép Erdélyünket.

Erdély csatlakozott Nagy-Romániához

A gyulafehérvári nemzetgyűlés külön kormányt alakított - Konfliktus a Bánát miatt a románok és a szerbek között

Gyulafehérvár, december 2. Már szombaton valószínűs népvándorlás indult meg Erdély minden részéből Gyulafehérvár felé. Vonaton, kocsin és gyalog sok ezer erdélyi román indult a városba. Már kora hajnalban talpon volt a város. A főutcák zsúfolva, a tömegek sorából folytonosan felhangzottak a kiáltások:

- Eljen Nagy-Románia!
- Eljen az összes románok királya!
- Eljen az egyesített Románia!

Délelőtt fél 11 órakor Pop-Csicsó István dr. volt magyarországi román nemzetiségi képviselő megnyitotta a nemzetgyűlést hosszabb beszéddel. A háboru — ugymond — mindjárt hazugsággal kezdődött. A magyar és osztrák hadsereg katonái monopolizálták a dícsőséget. Pedig a mi fiaink szintén a hősök élén haladtak, Véreinkből sok ezren mint foglyok és mint internáltak sínylődték a börtönökben. A háboru mégis meghozta régi vágyunk teljesülését, Nagy-Romániát. (Percekig tapsol a hallgatóság.) A történelem meg fogja állapítani, hogy gaz népek mint kényszerítették fegyvert fogni a testvért testvér ellen. Kívánhatja-e még államférfiu, hogy ezt a tragikus szerepet tovább tölje egy szabadság után vágyakozó nép? A segítségünkre siető Romániát a barbár német militarizmus megverte. Románia tiszter nagyobb áldozatot hozott, mint minden más állam ebben a világháboruban. — Ügyünk látszólag elbukott, de ütött a szabadság órája. Wilsontól hallottuk először, hogy a népeknek joguk van a saját sorsuk felől rendelkezni.

Vajda Sándor beszélt ezután. A mostani magyar kormány éppen olyan ellenségünk, mint a többi volt. Most semakarják elismerni jogos igényünket, csak cseppeket akarnak juttatni követeléseinkből. *Mi semmiféle körülmények között sem vagyunk hajlandók tovább is magyar uralom alatt élni, hanem önálló államot akarunk alkotni.*

Következett a megalakulás. Suciu János dr. volt képviselő a mandátum-igazoló bizottság nevében jelentette, hogy 130 kerületnek 1228 delegáltja van jelen, közülük Ungocsa-,

Békés-, Csik- és Háromszék vármegyék románjainak képviselői.

Elnökké választották illésfalvi Papp György dr., Papp János és Radu Demeter püszvököket, Mihali Tivadar dr., Pop C. István dr. volt képviselőket és a román szociálisták részéről Lurids Jánost, majd megválasztották a jegyzőket.

Illésfalvi Papp György dr. beszéde után Goldis László előterjesztette a határozati javaslatot. E szerint

1. Erdély, a Bánát és Magyarország románjainak nemzetgyűlése kimondja az összes románok és románlakta területeknek Romániával való egyesülését és az egész Bánáthoz való jogát a Maros, a Tisza és a Duna között.

2. Az alkotmányozó nemzetgyűlés összeüléseig a helyi nemzetgyűlés ideiglenes autonómiát biztosít a fent említett összes területeknek.

3. Az új román állam megalakulása alkalmából a nemzetgyűlés elhatározza a következőket:

- a) Teljes nemzeti szabadság az összes népeknek, amelyek saját anyanyelvükön tanulhatnak, igazgathatják magukat és képviselhetik magukat az összes törvényalkotta területekben.
- b) A román állam összes népei vallás-szabadságot élveznek.
- c) Teljesen demokratikus uralom életre hívása az egész vonalon.
- d) Általános, egyenlő, titkos, községenkénti választójog minden 21 éves férfi és nő számára.
- e) Egyesülési, gyűlekezési és sajtószabadság.
- f) Radikális agrárreform (3 millió hold földet fognak adni a népek).
- g) az ipari munkásság olyan pogokat kap, mint bármely más nyugati állam munkássága.

4. A nemzetgyűlés kitéjezi azt az óhaját, hogy a békekongresszus ismerje el az összes szabad nemzetek szövetségét,

URANIA Ma, kedden december 3-án	Mennyei ... Világ szíjér	narancsok Mese a boldogságról filmköltemény 5 felvonásban.	APOLLO Ma, kedden december 3-án	MEMENTO MORI Dráma 3 felvonásban.	A gyams ember Detektív komédia 3 felvonásban.
A legszébb idejű film Előadások 5-től 7-ig és 8-tól 10-ig.					

melyben a ki nemzetek is megtalálják biztos boldogulásukat.

5. Üdvözlí a nemzetgyűlés a monarchia eddig rabságban tartott nemzetét, a cseh-szlovák, a német, a jugoszláv, a lengyel és a rutén népet.

6. Üdvözlí a felszabadult Bukovinát.

7. Háláját és csodálatát fejezi ki az entente iránt.

8. Az Erdélyben, Magyarországon és a Bánátban élő román nemzet ügyeinek továbbvitelére egy nagy nemzeti tanácsot választanak, amely kezében tartja az állami hatalmat a külfölddel szemben mindaddig, amíg az alkotmányozó nemzetgyűlés határoz.

A határozati javaslatot egyhangulag elfogadták.

A szocialista párt kiküldöttje, J u a n e a beszélt ezután. Befejtette, hogy a román szocialisták is az egyesülést kívánják.

R a d u Demeter nagyváradi püspök végszót mondott, majd P a p p I. János aradi püspök imájával véget ért a nemzetgyűlés.

A román vezérek ezután kimentek az utcára, ahol a 6000 főnyi parasztság várakozott és tribünökről beszédeket intéztek a néphez.

A külön román kormány

Gyulafehérvár, december 2. Ma, hétfőn reggel a román nemzetgyűlés tegnap határozatának megfelelően megválasztották a 120 tagú nagy nemzeti tanácsot, melyben 20 tagsági hely jutott a szocialistáknak, a többi százat pedig a nacionalisták tartották meg maguknak. Ezt a nagy nemzeti tanácsot később még ki fogják egészíteni, úgy hogy annak összesen 250 tagja lesz. Ebből a tanácsból fogják aztán megalakítani a végrehajtó bizottságot, amely tulajdonképpen a magyarországi, erdélyi és bánáti románság kormánya lesz. Ennek a kormánynak vezetését M a n i u Gyula veszi át. A nagy nemzeti tanács ma reggel 10 órakor tanácskozársra ült össze. Itt fognak dönteni arról, hol legyen a román kormány székhelye. Három városról van eddig szó. Nagyszebenről, Aradról és Kolozsvárról.

Gyulafehérvár, december 2. Ma délelőtt összehívták Gyulafehérvárra a tegnap megválasztott intéző bizottságot. Az ülésen közölték, hogy a román hadsereg legkésőbb két héten belül megszállja a huszonhat vármegyét. Már ezt megelőzőleg azonban a bizottság átveszi a románlakta vidékek feletti igazgatást és evégből kormányt alakít. A kormányt ma délben alakították meg. Elnöke és belügyminisztere P o p p István, külügy- és hadügyminisztere M a n i u Gyula, kultuszminisztere G o l d i s László lett.

Az intéző bizottság elhatározta, hogy székhelyét Kolozsvárra teszi át. Eleinte Gyulafehérvárt, Nagyváradot és Aradot akarták a kormány székhelyéül, végül azonban Kolozsvárra esett a döntés, központi fekvése miatt.

Miért nem üdvözölték a magyar kormányt?

A nemzetgyűlés a felszabadult nemzetek közül nem üdvözölte a magyar köztársaságot. Hogy a határozatból a magyar nemzet üdvözlése kimaradt, az hosszas vita eredménye volt. A konciliánsabb elemek a magyar köztársaságot is üdvözölni óhajtották, de javaslatukkal kisebbségben maradtak. A lármásabbak tiltakoztak Magyarország üdvözlése ellen, mert a magyar kormány most sem akarta tu-

domásul venni a román nemzet ujjaalakulását és azt mondták, hogy Magyarország különben sem volt elnyomott ország.

A románok elfoglalták Marosvásárhelyt

K o l o z s v á r, december 2. Vasárnap román csapatok érkeztek Szászrégenbe és elfoglalták a várost. Innen egy 5 tagú küldöttség ment Marosvásárhelyre és tudatták, hogy Marosvásárhelyt meg fogják szállni. A marosvásárhelyiek ez ellen tiltakoztak. Vasárnap éjjel a román katonák a város alá érkeztek és hétfőn délelőtt bevonultak Marosvásárhelyre, elfoglalták a postát, a távírdát és a telefont.

Érdekes, hogy a románok Brassót még nem szállották meg, mert a németek még ott vannak.

Konfliktus a szerbekkel a Bánát miatt

A román nemzetgyűlés által elfogadott határozati javaslatnak azon része, amely szerint az erdélyrészi román komité jogot tart a Bánát románok lakta vármegyéire, máris konfliktusra adott okot a szerbek és a románok között. Tudvalevő, hogy a Bánátot a szerbek már a maguk tulajdonának tekintik. A konfliktust meg lehetett állapítani abból is, hogy a bánáti szerb parancsnokság megtagadta a torontáli románság 200 képviselőjének az utazási engedélyt a gyulafehérvári nemzetgyűlésre. A szerbek eljárására válaszul a román komité kijelentette, hogy ha Szerbia tovább is fenntartja igényét a Bánátra, a románok rekompenzáció fejében a Timok-völgyét fogják követelni, amelynek lakosai nagyrészt románok.

Mackensen hadseregének átvonulása Erdélyen

Arad, december 2. A Mackensen-hadsereg folytatja átvonulását Erdélyen keresztül. Éppen tegnap, a román nemzetgyűlés napján, kellett volna egy csapatnak Gyulafehérváron átvonulni. Mackensen táviratban kérte a román nemzetgyűlés vezetőjét, hogy engedje meg az akadálytalan elvonulást, a nemzetgyűlés azonban azt kívánta, hogy Mackensen erre a napra állítsa meg seregét, nehogy csapatai és a Gyulafehérváron tartózkodó román katonák között összeütközés támadjon. Mackensen ilyen értelemben rendelkezett, úgy, hogy csapatai csak ma folytathatták útjukat Gyulafehérváron át.

Nagyvárad, december 2. Tegnap délelőtt három magasabb rangú német tiszt és tíz katonára érkezett Nagyváradra, egy őrnagy és két kapitány. Hilling Oswald őrnagy jelentette Rottenthal báró ezredes állomásparancsnoknak, hogy Mackensen vezértábornagy hadseregének kiküldöttjei. A vezértábornagy azért küldte őket Nagyváradra, hogy itt szállást csináljanak a Nagyváradra érkező csapatainak. Rottenthal ezredes készséggel tepesítette a német tisztek kérését és megállapodott velük az érkező csapatok elhelyezése ügyében. A német tisztek később Agoston Péter dr. főispán-kormánybiztos, keresték fel, akinek szintén jelentették a német csapatok érkezését és azok részére oltalmat kértek. Erre nézve határozott ígéretet kaptak. Az őrnagy ezután közölte, hogy valószínűleg a hét végén, de mindenestre a csapatok átvonulása idején maga Mackensen vezértábornagy is Nagyváradra érkezik és kíséretével együtt meg fog

szállni. Mackensen vezértábornagy elszállása iránt is történtek előkészítő intézkedések és pedig az eddigi megállapodás szerint a Schlauch-téri püspöki rezidenciában fog lakni közvetlen környezetével együtt. A németek el látására vonatkozólag úgy nyilatkozott Hilling őrnagy, hogy Nagyváradal szemben szert magukkal hoznak. semmi igényük nincsen, mert minden élelmi-szert magukkal hoznak.

Tárgyalás a franciákkal a fegyverszüneti szerződésről

Budapesti tudósítónk jelenti:

A Belgrádban kötött fegyverszüneti szerződésről, illetve a Budapestben időző francia tiszti bizottság parancsnokának, Vyx alezredesnek, e tekintetben elfoglalt álláspontjáról ellenőrizhetetlen hírek kerültek forgalomba, a melyek nyugtalanították a közvéleményt. Ezzel kapcsolatban hiteles információ alapján a következőket jelentik: A francia tiszti bizottsággal folytatott tárgyalások főképpen a fegyverszüneti szerződésben vállalt kötelezettségek teljesítéséről folytak. A részletek megbeszélésénél tisztázódott csak, hogy két fegyverszüneti szerződésről, illetve annak végrehajtásáról van szó. Az egyiket Weber altábornagy kötötte a volt hadsereg főparancsnokság meghízársából az olasz front parancsnokával. Diaz tábornokkal, a másikat pedig mi kötöttük Franchet d'Esperay tábornokkal, a keleti entente-hadseregek főparancsnokával. — Ez a két szerződés bizonyos pontokban eltér egymástól és így felmerült annak szüksége, hogy véglegesen megállapítsák: melyik fegyverszüneti szerződés legyen irányadó. Ezeknek a tárgyalásoknak az lesz az eredményük, hogy a francia főparancsnokság az entente többi parancsnokságával, tehát az olasz főparancsnoksággal egyetértőleg, a két fegyverszüneti szerződés összeegyeztetése alapján meg fogja állapítani a fegyverszüneti szerződésnek azt a végleges szövegét, mely minden irányban kötelező lesz.

Hírek keringtek arról is, hogy nem hajtotuk végre a fegyverszüneti szerződésnek azt a pontját, amelyben köteleztük magunkat arra, hogy az ütlévő német csapatokat lefegyverezzük. Ez a hír ilyen formában nem felel meg a valóságnak. Ennek a pontnak végrehajtása körül tényleg támadtak zavarok, azonban a magyar kormány kiküldöttje és Mackensen vezértábornagy között most folyó tárgyalások eredménnyel folynak és nem lesz annak akadálya, hogy a németek átadják fegyvereiket ama hatóságnak, amelyet e célra kijelöltek.

A lővőest megszálló francia csapatok

Budapesti tudósítónk táviratozza: Annak a francia hadosztálynak, amelyet Budapestben és Magyarországon el fognak helyezni, az éle, két ezred, megfelelő tüzérséggel megérkezett Belgrádba és holnap folytatja útját, úgy, hogy a hét közepe táján Budapestre érkezik.

Az Adrián megludalt a magyar hajózás

Fiume, december 2. Több napi tárgyalás után megegyezés történt a magyar tengerhajózási társaságok és az entente-flottaparancsnokság között. A hajóstársaságok ugyanis az entente-parancsnokság felszólítására futárt küldtek a magyar kormányhoz, amely megengedte a magyar társaságoknak, hogy az entente-parancsnoksággal olyan bérleti szerződést kössenek, aminőt az entente-parancsnok-

ság felajánlott és amelynek ellenében a magyar hajók az olasz hajókkal egyforma elbánásban részesülnek. Ennek folytán *megindult a magyar tengerhajózási forgalom az Adrián.*

A nyugati német megyék autonómiát követelnek

Bécs, december 2. A *Deutsche Nachrichten* jelenti Sopronból: December 1-én *Pozsony, Sopron* városok, továbbá *Vasmegye és Mosonmegye* azon községei, amelyekben a német lakosság többségben van, gyűlést rendeztek, amelyen a nyugatmagyarországi német lakosság politikai jövőjével foglalkoztak. A gyűlésen határozati javaslatot fogadtak el, amelyben Nyugatmagyarországnak a németek által lakott községei számára *teljes autonómiát követelnek* és hogy ezen területeket *egy közgazgatási kerületben egyesítsék*. Végül követelték a *Német-Ausztriával fennálló határzárlat mielőbbi megszüntetését.*

Az ország területi épségéért

Budapesti tudósítónk táviratozza: *Magyarország területi épségének védelmi ligája* címen társadalmi egyesülés alakult, amely propagandát fog indítani plakátokkal és röpiratokkal országunk területi épségének megmentése érdekében.

Válságban a hajdudorogi görög-katolikus magyaregyházmegye

Elszakadnak a román egyházközségek

Emlékeztet, hogy a görög katolikus magyar püspökség föllállítását nagy harcok előzték meg. A román nyelvi egyházak tiltakoztak ez ellen és tiltakoztak a püspökség hatásköri területének megállapítása ellen, mert a románok szerint igen sok olyan egyházközség is a magyar görög katolikus püspökségbe kebelezetett be, amelyben túlnyomó volt a román anyanyelvű hívek száma. — Miután azonban a sovén nacionalista politika akkor a magyarság terjeszt sének ügyét akarta szolgálni, a tiltakozások ellenére bevonta e községeket is az új püspökségbe.

Most azután, amikor a nemzetek önrendelkezési jogának elve minden vonalon érvényesült, a román anyanyelvű hívekkel bíró egyházközségek megmozdultak és kimondták a hajdudorogi egyházmegyéből való kivonulásukat és elszakadásukat és *Markhis Romulus* nagykirályi görög katolikus román főesperes vezetése alatt külön csoportosultak egyházmegyévé.

Miután ez az elszakadás erősen érintette a hajdudorogi egyházmegyét, *Miklóssy István* püspök jelentést tett a dolgról a kormánynak, amely *Persian* Ádámot, a katolikus ügyek kormánybiztosát küldte ki, hogy *Miklóssy István* püspökkel, valamint *Markhis Romulus* főesperessel, akit az elszakadt egyházközségek-ből alakult új román egyházmegyei hívei fővikáriussá választottak meg, tárgyaljon és amennyiben lehet, megakadályozza az elszakadást, a román nemzeti jelleg biztosítása mellett, vagy pedig az elszakadás módozatait. *Persian* Ádám kormánybiztos tegnap reggel *Jalsovski* Jenő dr. kultuszminiszteri segédtitkár kíséretében Debrecenbe érkezett. — Ugyancsak tegnap Debrecenbe érkezett *Miklóssy István* hajdudorogi püspök is és Debrecenbe várták *Markhis Romulus* főesperest is, hogy vele együtt ejtsék meg a tanácskozásokat a kiválás kérdésében. A kormánybiztos távirati uton meg is hívta *Markhis Romulus* a debreceni tárgyalásra, azonban *Markhis Romulus* a tárgyaláson nem jelent meg. A főes-

peres titkárja ugyanis tegnap délelben Nagykirályból telefonon föl hívta a Debrecenben tartózkodó *Persian* Ádámot és közölte vele, hogy *Markhis Romulus* az erdélyi román kongresszusra utazott el és így *Debrecenben a tervezett tanácskozáson nem jelenhetik meg.*

A tárgyalások így elmaradván, *Persian* Ádám és *Jalsovski* Jenő dr. visszautaztak Budapestre, *Miklóssy István* püspök pedig Nyíregyházára.

A kormánybiztos kijelentése szerint a szakadás ügyében még lesznek tárgyalások s azt nem lehet még ez idő szerint véglegesen megtörténtnek tekinteni. Egyébként e ügyben a kormány oly intézkedésekre készül, amelyek úgy a kivált egyházközségeket, mint magát az egyházmegyét kiépítik.

Szervezkedési mozgalmak

A Debreceni Gazdasági Egyesület gyűlése

A nagy átalakulásban és a társadalmi erők új elhelyezkedésében minden társadalmi réteg szervezkedik, elsősorban autól a gondolatától vezéreltetve, hogy a maga gazdasági, vagy szociális érdekeit megvédje. Debrecenben is egymásután alakulnak meg a különböző szervezetek.

Tegnap, vasárnap délután a városháza közgyűlési termében a Debreceni Gazdasági Egyesület tartott szervezkedő gyűlést, amelyen a gazdátársadalom tagjai rendkívül nagy számban jelentek meg. A gyűlésen *Rickl Antal* elnökölt és *Rácz Lajos* titkár terjesztette elő a gazdaszervezet megalakítására vonatkozó indítványt. A javaslat megokolásában rámutatott annak szükségességére, hogy a 8000 taggal bíró debreceni gazdátársadalom szervezetté tömörüljön.

A javaslat mellett szólaltak föl *Polgári István*, *Bakóczy Gábor* és *Vásáry József*, majd a szervezett debreceni földmunkások megbízottja, *Szilágyi József*, szólalt föl és kifejtette, hogy a szervezett földmunkások a gazdátársadalommal együtt akarnak haladni, mert tudják, hogy érdekeik közösek.

Ezután a közgyűlés kimondta a *földművelő tanács* megalakítását, a belsőség területéről 30, a külsőség területéről szintén 30 taggal. A tanács elnökévé egyhangulag *Vásáry Józsefet*, alelnökké *Jóna Istvánt* és *Polgári Józsefet*, jegyzővé *Papler Pált* választották meg.

Végül kimondta a gyűlés a „Hangya”-szövetkezet debreceni fiókjának megalakulását és annak megszervezésével az elnökséget bízta meg.

A magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak szervezkedése

A magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak országos egyesületének debreceni fiókja tegnap rendkívül népes gyűlést tartott *Poosz Jenő* elnökielte alatt.

Vági Gábor rámutatott az alkalmazottak és magántisztviselők mai helyzetére, amelynek megjavítására vonatkozóan egy 5 pontból álló memorandumot olvasott föl, amelyet a kereskedelmi és iparkamarának is benyújtottak. E pontokban lefektetett követeléseket azonban csak összetartással, szervezkedéssel tudják elérni és ezért indítványozta, lépjenek be mint szervezet az országos egyesületbe.

Lefkovits Vilmos dr., a szociáldemokrata párt titkára, lelkes beszédet mondott, amelyben a régi és új politikai irányok és a régi és új rend különbségeit világította meg. *Horváth Sándor* dr. felszólalása után kimondta a gyűlés a szervezetté tömörülést és megválasztotta a vezetőséget, melynek tagjai lettek: elnök: *Vági Gábor*, titkárok: *Bara Gyula* és *Piltzer Géza*.

A kereskedők is szervezkednek

A debreceni kereskedők mozgalmat indítottak, hogy megvalósítsák a kereskedők szakszervezetét, amelynek célja volna a becsületes kereskedelem jogos érdekeinek megóvása és a főnökök és alkalmazottak között keletkező új viszonyok szociális érdekekkel való

rendezése, illetve e rendezés munkájában való közreműködés.

A szervezkedés előmunkálatainak elvégzésére megalakult bizottság az előkészületeket elvégezte s így az alakuló nagygyűlést e hó 4-ikére, szerdán este 6 órára a kereskedelmi és iparkamara termébe össze is hívták.

A szervező bizottság figyelmezteti a debreceni kereskedőket, hogy elsőrendű kereskedői érdek, hogy ezen a nagygyűlésen minden debreceni kereskedő megjelenjen s ezzel tanujelét és biztosítékát adja a kereskedők egyetértésének és nagy erkölcsi erejének.

A debreceni munkásság nem tűri Wolff János ezredesnek állomásparancsnokká kineveztetését

Megalakult a Debreceni Munkástanács

A debreceni szervezett munkásság körében már hetekkel ezelőtt olyirányú mozgalom indult meg, hogy alakítsák meg a *debreceni munkástanácsot*, amely Debrecen város politikai és főképen szociálpolitikai ügyeinek ellenőrzésére volna hivatva. A mozgalom sikerrel járt, amennyiben a fölvetett ideát valamennyi szakszervezet magáévá tette és ma este megalakult a *debreceni munkástanács*, az összes szakmák kiküldöttéből, mintegy százhusz taggal.

Az alakuló ülés ma este 7 órakor kezdődött a Munkás-Otthon helyiségében. Elsősorban megválasztották a munkástanács vezetőségét. Elnök lett *Simon János*, jegyző *Csathó Béla*.

Az alakulás kimondása után az ülés azonnal a városban elterjedt hírrel foglalkozott, a mely akként szólt, hogy a nyugalomba vonuló *Okolicsányi Károly* vezérőrnagy utódjává *Wolff János* ezredes dandárparancsnokot fogják kinevezni debreceni állomásparancshangon tiltakoztak e kinevezés terve ellen és igen éles bírálat tárgyává tették azt a bánásmódot, amelyet *Wolff János* úgy a béke idején, mint a háború alatt a legénységgel szemben tanusított. A munkástanács végül a következő határozatot hozta:

A debreceni munkástanács e hó 2-án a Munkás-Otthonban tartott ülésén mély meghotránkozással vett tudomást azokról a hírekről, amelyek szerint Wolff János ezredes állomásparancsnokká nevezetnének ki. A munkástanács el von száma, hogy ezt a kinevezést minden eszközzel megakadályozza.

A munkástanács e hó 5-éné, csütörtökön este 8 órakor tartja a Munkás-Otthon helyiségében legközelebbi ülését.

— *A belügyminiszter táviratilag enyhítette a szesztilalmat.* Tudvalevő, hogy a belügyminiszterium szigorú rendeletet adott ki, melyben mindennemű szesz ital kiszolgáltatását egültotta. A rendeletnek mindenütt érvényt is szereztek és éháy nap óta semmiféle ital nem lehet kapni se vendéglőkben, se kávéházban, se kocsmában. Tegnap azonban expressztávirat érkezett *Batthyáy Tivadar* belügyminisztertől, amelyben távirati rendelkezésben enyhíti a nem régebben kiadott szigorú szesztilalmat. — A távirati rendelet így hangzik: „Előző rendeletem hatályon kívül helyezése mellett következőképpen rendelkezem: Vendéglőkben és vendéglői iparigazolvánnyal kapcsolatos üzletekben kizárólag étkezés ideje alatt, vagyis déli 12 órától déli-

után 3 óráig és este 7 órától 10 óráig étkezéssel kapcsolatosan személyenként három deci bor, vagy három deci sör kiszolgáltatását megengedem. Pálinka és egyéb szesz (égetett) italok kimérése továbbra is egyáltalán tilos. Teához azonban negyed deci rum kiszolgáltatható. Jelen rendeletem megszegői 15 napi elzárással és 200 korona pénzbüntetéssel és már első esetben is az italmérési jog megvonásával is büntetendő fog.

A Károlyi-párt szervezkedése

A köztársasági párt fuzionált a Károlyi-párttal. Budapesti tudósítónk táviratozza: Ma este a Károlyi-párt helyiségében Nagy György dr. vezetésével megjelent a köztársasági párt egy öt tagú küldöttsége, amelyet Hock János fogadott és üdvözölt, mint a parlamenti új szövetség tagjait. Nagy György válaszolt ez után, mire a két párt fuziója a valóságban is megtörtént.

Budapesti tudósítónk táviratozza: A Károlyi-párt hétfőn este Hock János elnökelete alatt értekezletet tartott, amelyen megválasztották az intéző bizottságot, a választásokat előkészítő, a pártszervező, a népgyűléseket rendező és a sajtó bizottságot.

A 21 tagú intéző bizottság tagjai lettek: Balla Aladár, Batthyány Pál, Beck Lajos, Dobóczy Dezső, Eszterházy Mihály, Polónyi Dezső, Platthy György, Eitner Zsigmond, Pete Márton, Seprényi Imre, Vadász Sándor, Tolnay Lajos, Mérey Lajos, Farkasházy Zsigmond, Ballagi Aladár, Kacziányi Géza, Ormos Ede, Kalmár Antal, Dingha Béla Sándor, Fülöp és Babochay Sándor.

A bizottságokban már a volt köztársasági párt is képviselve van.

Az értekezleten a volt köztársasági párt tagjai is megjelentek, akiket Juhász Nagy Sándor államtitkár üdvözölt.

Az értekezlet a párt alelnökévé választotta Nagy Györgyöt.

Kacziány Géza, Farkasházy Zsigmond és Vadász Sándor felszólalása után elhatározták, hogy a ma megválasztott bizottságok holnap este 7 órakor tartják meg alakuló ülésüket.

A tótok verbosszuják egy magyar család ellen

Rémes dráma Rózsahegyen

Rózsahegyről táviratozzák: Vasárnap délután Korvin Mihály rózsahegyí postamesternek két leánya a templomba ment. Amikor onnan visszajöttek és hazatérőben voltak, tót legyveres nemzetőrök megtámadták és inzultálták őket, mert magyar kokárdát viseltek.

Miután a leányok a nemzeti kokárdát nem akarták levenni s annak eltávolítását megtagadták, a tót nemzetőrök verni kezdték a leányokat, akik kétségbeesetten védekeztek a brutális támadás ellen. Néhány szemtanú erre elfutott Korvinék házához és értesítették a családot a leányok szorongatott helyzetéről. Korvin Pál hadnagy, a leányok egyik bátyja, éppen a kapuban állott, amikor jöttek a szemtanúk és elmondták nővérei bántalmazását. Korvin Pál e hírre besített a lakásba, revolvert vett magához és szorongatott nővérei segítségére rohant. A tót nemzetőrök e közben tovább is verték a leányokat s még akkor

is bántalmazták, amikor Korvin Pál odaérkezett.

A hadnagy látva a kétségbeesítő helyzetet, revolveréből két kövest tett és két tót nemzetőrt lelőtt. Ekkorra már nagy ömög verődött össze s a tót nemzetőrök segítségére újabb és újabb fegyveres tót nemzetőrök jöttek, akik a hadnagyot és a két nővérét is agyonlőtték.

Foch nem ujtja meg a fegyverszünetet

Meg akarja szállni Németországot — A Saar-vidékeket az elszászi területéhez csatolta

Berlin, december 2. Németországnak, — úgy látszik — ki kell üríteni a keserűség poharát. Nem kerül el területének és fővárosának az entente által való megszállását. — Foch tábornok mindenképen azon igyekszik, hogy az ellenségeskedéseket újból megkezdje. Tegnap 24 órás ultimátumban követelte a legnagyobb mozdonyok kiszolgáltatását. Ez az ultimátum ma délelőtt 10 órakor lejárt.

Mint a „Münchener Post“ értesül, az entente nem ujtja meg a fegyverszünetet, hanem megszállja Németországot. Hogy ez mit jelent, mutatja a Jilich belga megszállásáról szóló diüsseldorfi távirat. A belga parancsnok ugyanis elrendelte a többi között, hogy a katonák mellett elvonuló polgárok levett kalappal köszönni tartoznak és a tisztiek előtt a civit közönségnek le kell térni a járdáról. Aki a parancs ellen vét, azt hadbírószági eljárás útján agyonlövöik. A parancsnok hadisarcot vetett ki a városra.

Foch elrendelte az elzászi határ megállapítását és Saarbrücken, Saarlouis városokat is belevette az elzászi területbe. Ez azt jelenti, hogy ott nem lesznek a nemzetgyűlésbe való választások és a Saar-völgyi nép a németek számára elveszett.

A feketék erőszakosságai a Pfalzban

Berlin, december 2. Awolthban a esőselek megtámadta és kifosztotta az élelmiszerraktárakat s a gyalogsági kaszárnyát felgyújtotta. A francia megszálló csapatok szétüzték a esőseléket és a tömegből 4 embert agyonlőttek. Több pfalzi helységről jelentik, hogy a francia fekete katonák áldozik az asszonyokat, leányokat. Egy fekete katona egy nyolc éves leányon erőszakot követett el, mire a tőparancsnok a katonát letartóztatta. A francia katonák különben rendszeren viselkednek.

Az entente nem ismeri el a német köztársaságot

Zürich, december 2. A svájci lapok közlik, hogy semleges államokból érkezett jelentések szerint nincs kilátás arra, hogy az entente a mai német köztársaságot elismerje, a népszavazással nem döntenek az államformáról.

Excsászárt kikérlik Hollandiától

Basel, december 2. A Havas-ügynökség jelenti Amsterdamból, hogy Vilmos excsászárnak olyan erős idegrohama támadt, hogy szanatóriumba kellett szállítani. A volt császár az arnheimi gyógyintézetbe vitték. A Reuter-ügynökség értesülése szerint a császár kíséretének tagjai legközelebb visszautaznak Németországba.

A megrázó tragédia az egész környéken nagy megdöbbenést és izgalmat keltett. — A tótok gyűlöltek Korvinékat, mert az egyik Korvin-fiu, aki főhadnagy, a forradalom első napjaiban felsőbb parancsra Kralocennál felszedte a sineket a betörni készülő csehek elől. A tótok ezért boszút esküdtek Korvinék ellen és hetek óta fogadkoztak, hogy az egész családot kiirtják.

Master híres angol jogász kijelentette, hogy Hohenzollern Vilmost okvetlenül ki kell szolgáltatni Franciaországnak, hogy ott bíróság elé állíthassák. Holland kormánykörökben már tényleg várják a francia kormány kiadati kérelmét.

Német-Ausztria képviselőket küld a német nemzetgyűlésbe

Berlin, december 2. A német nemzetgyűlésre szóló választási rendtartásnak Német-Ausztriára vonatkozó szakasza ugyszól, hogy ha a nemzetgyűlés elhatározza, hogy Német-Ausztria, kívánságához képet, a német birodalomba főlvételessék, akkor a német-osztrák képviselők teljes egyenjogúsággal belépnek a nemzetgyűlés tagjainak sorába. Ennek előfeltétele az, hogy a képviselőket általános, egyenlő, közvetlen, titkos és a nőkre is kiterjeszkedő választójog alapján válasszák.

A béketárgyalások rendje

Lugano, december 2. Az Epoca arról értesül, hogy a békekonferencia munkálatait két szakaszra osztják be. Előbb Londonban meg fogják állapítani az általános alapelveket és letárgyalják Oroszországnak és Jugoszláviának a béketárgyalásokon való megjelenése kérdését. Ezt a két országot, mint nemzeteket elismeri az entente, kormányaikat azonban nem.

A tárgyalások második szakában, amely körülbelül december közepén Párisban kezdődnek és két hétig tart, a kormányok elnökei megállapítják az előzetes béke pontozatait. A végleges békeszerződést a tárgyalások következő szakában fogják megállapítani. — Ez a konferencia áprilisban kezdődik.

A pápa nem mehet el a béketárgyalásra

Bern, december 2. A Züricher Morgenzeitung arról értesül, hogy tanácskozások folytak a Vatikánban a béketárgyalásokon való részvételéről. A döntés az, hogy a pápa a béketárgyalásokon nem képviseltetheti magát.

Az entente Bulgária ellen

Berlin, december 2. Bulgária és az entente között a viszony ismeretlen okokból nagyon feszültté vált. A Times igen éleshangu cikket közöl Bulgária ellen.

Katonai diktatura Belgrádban

Gené, december 2. A szerb trónörökös és Pasic miniszterelnök hívei között mindinkább kiélesedett a helyzet. Valószínű, hogy Belgrádban katonai diktatura veszi kezébe a hatalmat.

Az angolok Tirolban

Innsbruck, december 2. Az Inn völgyébe egy angol szakasz érkezett, amely felváltotta az ottani olasz helyőrséget.

A csehek Marcheggben

Bécs, december 2. Ma éjszaka cseh-szlovák csapatok bevonultak Marcheggbe és megszállták a várost. Röviddel ezután egy osztrák-német zászlóalj szállt szembe velük és elkergette a csehek a városból.

Kelet-európai köztársaság

Bécs, december 2. Rotterdamból jelentik: Masaryk, a cseh-szlovák állam elnöke kijelentette, hogy Kelet-Európából a szövetségesek segítségével nagy köztársaságot akar teremteni. Az államformának nem kell feltétlenül köztársaságnak lenni.

London, december 2. Masaryk cseh-szlovák köztársasági elnök Amerikából Liverpoolba érkezett és innen Londonba utazott. Londonba való érkezése alkalmával a pályaúdváron Balfour lord külügyminiszter fogadta és nagy akonai ünnepségben részesítették. Tiszteletére egy század gránátos vonult fel zeneszó alatt. Masaryk néhány nap múlva tovább utazik Prágába.

HIRESK**A Connaughti herceg Magyarország királya?**

Berlin, december 2. Itt híre jár, hogy Magyarország azt az ajánlatot tette Angliának, hogy a Connaughti herceget Magyarországi királyává választja.

— **Márk Endre polgármester szabadságon.** A pénteki közgyűlésen tudvalevően Márk Endre polgármester hat hónapi szabadságot kapott. Szabadságidejét ma meg is kezdte. A polgármesteri hivatal vezetését Csóka Samu főjegyző vette át, aki ma már a tanácsülésen is elnökölt. A főjegyző bejelentette a tanácsnak, hogy a helyettesítést átvette és kérte a tanácsot, hogy nehéz munkájában támogassák őt.

— **Nagy tűz a bécsi arzenálban.** Bécsből táviratozzák: Ma délben az arzenálban tűz ütött ki. A tűz olyan helyiségben keletkezett, amelyben borkészletek és ruházati cikkek voltak főlhalmozva. Amikor a tüzet fölfedezték, a raktár már lángokban állott és a tűz csakhamar a fáklyarakattárra is átterjedt, ahol töménytelen lösz is volt főlhalmozva, aminek meggyuladása borzalmas katasztrófát idézhetett volna elő. A tűzoltóság nagy erővel vonult ki a tűz megfékezésére, amelyet a délután folyamán sikerült lokalizálni. A kár több millió korona. Mint a vizsgálat megállapította, a tüzet gyújtogatás okozta.

— **A debreceni köztársasági párt nagygyűlése.** A debreceni köztársasági párt vasárnap tartotta nagygyűlését, amelyen Ferenczy Gyula dr. elnökölt. A gyűlésen, amelyre a budapesti kiküldöttek nem érkeztek meg, Czippó György mondott nagy beszédet. A gyűlés végül megválasztotta a tisztikari és a választmányt. A párt kedden délután 6 órakor a Magoss-utca 15. szám alatti megnyílt pártirodájában ülést tart. Pontos megjelenést kér az elnökség. Új tagok felvételre d. u. 5—8-ig ugyanott jelentkezzenek.

— **Eltűnt 300-as, előbb 3-as géppuskás hadnagv:** Kiss Sándor felől hazajött 300-as honvédtől értesítést kér a család a kolégiumi kapusnál.

— **Kafika Margit és Kovács Lidia meghalt.** Budapesti tudósítónk táviratozza: Kafika Margit a kiváló magyar író ma reggel meghalt. Ugyancsak ma halt meg Kovács Lidia hírlapíró, a Magyarország kitűnő munkatársa. Mindketten spanyolbetegségben haltak meg.

— **Az ipartestület új elnöke.** A debreceni ipartestület tegnap délután közgyűlést tartott, amelyen megválasztották az új előjáróságot. Az elnök Girsits József asztalosmester lett.

— **A debreceni tengerész különítmény.** A derék munkát végző debreceni tengerész különítmény reputációjának érdekében közlik, hogy ez a tengerész különítmény Heltnak sohasem állott a parancsnoksága alatt, soha terrort senkivel szemben nem élt, hanem az önfeláldozásig mint igazi forradalmár teljesítette és teljesíti a közrend és közbiztonság érdekében valott kötelezettségét, hogy mihamarabb biztosítva tudja a forradalom vívmányait.

— **Legányi Gyula dr. meghalt.** A debreceni orvosi karnak régi, kiváló és közbecsülésben álló tagja Legányi Gyula dr. tegnap hirtelen meghalt. A 69 éves idős embert spanyolbetegség támadta meg, amely két nap alatt végzett vele. Halála széles körben keltett mély részvétet. Legányi Gyula dr. ifjú korától kezdve radikális gondolkodású és érzésű ember volt. Mély meggyőződésből fakadt érdekes beszédekét szokott mondani a közgyűlésen, ahol nagy tudásáért becsülték. Rókoszenves egyénisége barátai és ismerősei előtt nagy szeretetben állott. Koporsójára a többek között a debreceni szociáldemokrata párt is koszorút küldött, amelynek vörös szalagján e szavak állanak: „A debreceni szociáldemokrata párt — dr. Legányi Gyulának” Temetése holnap kedden délután lesz.

— **A Radikális Párt december hó 8-án — vasárnap — délelőtti 10 órakor a Bika dísztermében nagygyűlést tart,** melyre dr. Supka Géza és Lukács Jenő küldi le a központi vezetőséget. — A budapesti szónokokon kívül helybéli szónokok az aktuális országos politikával együtt a városi politikával is foglalkoznak.

— **A közalkalmazottak ellátási ügyei.** A közalkalmazottak beszerzési csoportjának vezetősége közli: Az intéző bizottság határozatából kifolyólag a következőkről értesítjük tagjainkat: 1. A burgonyabeszerzés és kiosztás körül a vezetőség által tett intézkedéseket az intéző bizottság felülvizsgálta s megállapította, hogy a vezetőség a burgonyának idejekorán leendő beszerzését s azon körülmény, hogy mégis a burgonyának egy része megfagyott állapotban, másik része még mindig nem érkezett meg, teljesen a vezetőségen kívülálló okokból történt. Az erre vonatkozó okmányok és feljegyzések a csoport vezetőségénél bárki által megtekinthetők. Az intéző bizottság ezzel kapcsolatban elhatározta, hogy kárainak megtérítése iránt a vismajor esetén túl intézkedjünk és azon tagjainknak, kik a burgonyát e miatt csak részben vagy egyáltalában nem kaptak és akik azt a csoporttól kivenni nem hajlandók, a befizetett összegeket folyó évi december 9-étől kezdődőleg a csoport pénztáránál visszafizetjük. — Azonban felhívjuk tagjaink figyelmét arra, hogy a dohánybevéltől hivatalban nagyobb mennyiségű jó burgonya áll rendelkezésre, melyből tagjaink burgonyaszükségletüket nagy részben fedezhetik: megjegyezzük, hogy amennyiben ezen burgonya között is fagyos találatnánk, a válogatás meg van engedve. — 2. A rumot illetőleg tekintettel a rendkívüli viszonyok okozta szállítási bizonytalanságokra, a beszerzési csoportok központja úgy intézkedett, hogy rumnak elszállítását a szállítási viszonyok megjavulásáig eltiltotta, emek dacára a vezetőség megkísérelte, hogy valamely módon a rum a leg-

rövidebb idő alatt megérkezzék. Az erre vonatkozó döntést most várjuk. 3. A hagyományosan a szállítás iránt az intézkedések folyamatosan vannak, az eredményt legközelebb közölni fogjuk. 4. A beszerzési csoport intéző bizottsága közli a tagokkal, hogy miután a kormány a központok beszűntetését tervbe vette és így a beszerzési csoportok központi kitalásokban többé nem igen részesülhetnek, ennélfogva intézkedett az iránt, hogy a beszerzési csoportnak kereskedelmi társulattá való átalakulása a közel jövőben minden zökkenés nélkül megtörténjék, mert akkor, mielőtt éppen a központok hibáiból a beszerzési csoport a tagok által előre kifizetett árukat (burgonya, hagyma) leszállítani nem tudja, a beszerzési csoportnak jelen összetételében most már létjogosultsága nincs.

— **Hazarendelték Budapestről a francia újságírókat.** Bernből táviratozzák: Az itteni francia követ nyilatkozatot tett közzé, melyben kijeleni, hogy azok ellen a francia újságírók ellen, akik Bécsbe és Budapestre utaztak az esetben, ha azonnal nem térnek vissza, eljárást indítanak kötelességük megszegése miatt.

— **Gyorssegély a városi tisztviselőknek és alkalmazottaknak.** A kormány a tisztviselők és alkalmazottak részére gyorssegély kifizetését határozta el. A városi tanács mai ülésén kimondta, hogy a gyorssegély kifizetése érdekében, amely tisztviselőknél és alkalmazottaknál 600, erdőőröknel 300 és szolgáknál 200 korona lesz, fölír a kormányhoz, hogy 1 millió koronát utalványozzon ki a városnak, amely esetben a gyorssegélyeket azonnal megkapják.

Mély fájdalomtól sujtva tudatjuk, hogy áldott lelkű férjem, illetve rokonunk

Legányi Gyula dr.

ORVOS

folyó hó 1-én, életének 69-ik évében csendesen elhunyt.

Szeretett kedvesünk földi maradványát december 3-án, kedden délután 1/3 órakor helyezték a Kossuth-utca 28. számú gyászháztól a ref. egyház szertartása szerint, a Kossuth-utcai sírkertben örök nyugalomra. Debreczen, 1919 december hó 1-én.

Szeretettünk veled lesz örökké! A közeli és távoli rokonok nevében:

Dr. Legányi Gyuláné
Németty Emma

Markus Miksa úgy a magá, mint lesújtott családja nevében mélyszégyen fájdalommal tudatja, hogy forrón szeretett, hűséges hitvestársa, a legjobb, legönfeláldozóbb anyja, a legszerelebb nagynya, testvér és rokon

MARKUS MIKSÁNÉ

szül. SALZMANN HERMIN

életének 64-ik, legboldogabb házasságának 42-ik évében f. hó 2-án, rövid, kínos szenvedés után váratlanul elhunyt.

Drága halottunkat f. hó 4-én, szerdán délelőtti 10 órakor fogjuk a Ferenc József-ut 2. sz. a. gyászházból örök nyugalomra kísérni. Áldott emléket örökké szeretettel őrizzük!

Debreczen, 1918 december 3-án.

Markus Imre, Biró Marcellné, Markus Irén gyermekei, Markus Imréné Sebes Irén menyé, Biró Marcell veje, Biró Böske, Markus Lily, Markus Lali unokái, Salzmán Károly fiúvére, Özv. Sebes Lajosné, özv. Sebes Gézné, Salzmán Károlyné sógornői.

Minden külön értesítés helyett.

— **A városi tanács részvéte.** Debrecen város tanácsa részvétét fejezte ki Frater Imre dr. közkórházi igazgató főorvosnak, Bodor Gyula ér. tanácsosnak és Gruner Lipót volt városi tanácsnoknak az őket fiaik elvesztése által ért súlyos csapás fölött.

— **Dr. Helfersohn József ügyvéd irodáját** Debrecenben, Péterfia-utca 30. sz. alatt újból megnyitotta.

— **Takarékoskodni kell a papírral.** A tanács ma a belügyminiszter rendelete alapján utasította a városi adóhivatalokat, hogy a papírral a legnagyobb mértékben takarékoskodjanak, mert papír egyáltalán nincsen és beszerezni sem lehet.

— **Betörés az adóhivatalba.** A városi adóhivatalba tegnap ismeretlen tettesek betörték és azt a szobát, ahol a mezőségen lakó hadisegélyeseket fizetik ki, teljesen fölforgatták a székeket, asztalokat, könyveket, összevissza dobálták. Fél a tb. adófőtiszt bejelentette, hogy a betörők semmit sem tudtak elvinni, mert szombaton az utolsó fillérig elfogyott a pénzkészlet és így a kézi pénztár teljesen üres volt.

— **Kereskedők szervezkedése.** A debreceni kereskedők szervező bizottsága az összes debreceni kartársakat felkéri, hogy a december 4-én, szerdán este 6 órakor megtartandó alakuló gyűlésen jelenjenek meg.

— **Közgyűlés.** A debreceni katolikus Népszövetségi Otthon e hó 8-án délután öt 5 órakor Piac-utcai helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagokat tisztelettel meghívja az elnökség. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Elnökválasztás és az üresedésben levő tisztségek betöltése. 3. Alapszabálymódosítás. 4. Esetleges indítványok.

— **Olcsóbbak a hal-árak.** A Közellátási Hivatal közli: Ertesítjük a közönséget, hogy a Haltenyésztő részvénytársaság leszállította a ponty árát és a mai naptól kezdve a hal-kereskedők a pontyot kilónként 11 koronáért kötelesek árusítani.

— **Férfiszabó segédek** azonnal felvételtnek Frank József és testvére cégnél, Ferenc József-ut 63.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:
Csokonai-színház
KEDD: Az asszony és a bábu. B) bérlet.
SZERDA: Az asszony és a bábu. C) bérlet.
CSÜTÖRTÖK: Egy férj, aki mindent tud.
A) bérlet.
PÉNTEK: Csodagyermek. B) bérlet.
SZOMBAT: Elvált asszony. C) bérlet.
VASÁRNAP: Délután: Tul a nagy Krivánon. — Este: Vandergold kisasszony.

Vígshízház

KEDD: Heje-huja báró.
SZERDA: Heje-huja báró.
CSÜTÖRTÖK: Dolovai nábob leánya.
Zilahy Pál vendégszínház.
PÉNTEK: Fregolia estélye.
SZOMBAT: Fregolia estélye.
VASÁRNAP: Fregolia estélye.

A színházi iroda hírei. Asszony és bábu. Ez az izgalmas színmű, melynek főszerepeit Verő Márta, Ladányi Imre és az újonnan szerződött szerelmes színész Kiss Ferenc játsszák kedden A), szerdán C) bérletben kerül színre a Csokonai színházban. — Vandergold kisasszony bemutatója Honti Hanna betegsége miatt nem csütörtökön, hanem jövő hétfőn lesz. Csütörtökön A) bérletben Egy férj, aki mindent tud, pénteken B) bérletben a Csodagyermek piros színlepos bohózat, szombaton C) bérletben az Elvált asszony kerül színre. — Heje-huja báró a Vígshízházban. Ma és holnap Musottot Görög Olga, Pampingert Heltai Jenő és Symint a négyt Várnai László játsszák. Fregolia a Vígshízházban. Pénteken kezdi meg vendégszínházát. Nagy az érdeklődés, ami ter-

mészetes is, mert a fővárosban egyébről sem beszélnek, akik látták, mint Fregolia kivételesen nagy művészetéről. Különösen csodálatos a duettje. Egy tenor és szoprán kettőst énekel egyszerre tenor és szoprán hangon. Egy kilenc személyes bohózatot játszik végig egymaga. Villámgyors átváltozásokat mutat be. És még számtalan káprázatos mutatványa van. Ezen előadásokra jegyek már ma váltakozók.

Az előadások a mozgószínházakban 5—7 és 8—10 óráig.

Mennyei narancsok (Mese a boldogságról) című ötfelvonásos filmjáték az Urániában. Bátran mondhatjuk erről a bájos filmről, hogy ez a legszebb idei film. Budapesten kétszer meg kellett az előadásokat hosszabbítani és így három héttel volt műsoron.

Memento mori hatfelvonásos opera és „A gyanus ember” című detektívkomédia ma utoljára az Apollóban.

A debreceni törvényszék.

P. 2990—1918/1 száma.

Idéző hirdetmény.

A debreceni törvényszék közhírré teszi, hogy Tóth Lukács felperesnek Kolláth Mária és társai alperesek ellen okirat kiállítására jár. iránt indított perében a per felvételére határnapot tűzött és felhívta a feleket, hogy **1918. évi december hó 6. napján délelőtt 9 órakor** hivatalos helyiségében (Deák Ferenc-utca 18. házszám, I. emelet, 92. ajtószám alatti) jelenjenek meg, egyszersmind pedig néhai özv. Jóna Dánielné sz. Hegedüs Mária ismeretlen örökös részére ügygondnokul dr. Hódy Béla ügyvédet (lakik Debrecen, Ferenc József-ut) nevezte ki.

A bíróság felhívja az alpereseket, hogy a fent megjelölt határnapon és órában meghatalmazott ügyvéd által jelenjenek meg, mert ellenkező esetben az ügygondnok fog helyettük eljárni.

Debrecen, 1918. évi szeptember hó 8. napján.

Hubert, s. k. A kiadmány hitelűl: Pusztai, tanácselnök. irodatiszt.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri közlése 10 szóig 2 korona, minden további szó 20 fillér. Vasár- és ünnepnapokon 10 szóig 3 korona, minden további szó 30 fillér. Kövér betűkkel nyomottak kétszeresen számítódnak.

Aranyat-ezüstöt,
brillántokat, hármiről szóló zálogleveleket (zálogcédlúkat) és egyéb tárgyakat a legmagasabb ártan veszek. — Meghívásra házakhoz is elmegyek, Stelner Mihály Széchenyi-u. 19. szám.

Hajdusági rudsodrá

legjobb békebeli minőségben kapható
GRÖSZ NAGY FERENCZ gyógyszerésznél, „Arany egyszaru” gyógyszerár, (színház mellett).

Diszontelárusítók kedvezményben részesülnek.

Eladó

Öndődön, a Cucában 32 és fél hold első osztályu tanyás földbirtok. A látóképi csárdán túl, a Máté-ut szélén, Kertész és Vértési tanyával szemben, kitűnő gazdasági épületekkel ellátva, 2 szobás lakás, göré istálló stb. Értekezhetni Debreceni Gazdák Bankjánál, Kossuth-utca 17.

Jegyzet
egjokban javít Keszler, első debreceni műszerez Széchenyi-u. 1.

Akinek
törött aranya, ezüstje, ékszere, vagy záloglevélya van eladó, hívja meg Krámer, Arany Bika-bérház 6.

Eladó
kedvező fizetési feltételek mellett 22 hold beltelek a Kertész-utca melletti, a városban; utca, lakóházakkal körül véve. Ezen földterület mint beltelek, ház helynek alkalmas, alkalmas továbbá, amennyiben a városban fekszik, konyhakertészetre, vagy szálló és gyümölcsös földnek. Értekezhetni Debreceni Gazdák Bankjánál, Kossuth-u. 17.

Burgonya
elvéte van benne fagyott, kilogrammonként 30 fillérért kapható Piac-utca 12. sz. alatt.

Eladó
egy 36 os igen finom, csinos női félcipő, Méliusz-tér 1.

VISZKETEGSÉGET, SÖMÖRT, RÜHT

a leggyorsabban elmulasztja a Dr. Flesch-féle eredeti, törvényesen védett „SKABOFORM-KERŐCS”. Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti peccsétos Dr. Flesch-féle kerjük. Probatégely K 4—, nagy tégey K 6—, családi tégey K 15—. Kapható a helybeli gyógyszerárakban vagy direct a készítőnél rendelhető: Dr. Flesch E. „Korona” gyógytára, Győr. Vételnél a „SKABOFORM” védjegyre ügyeljünk.

!! **Mindenkinek tudni kell** !!

MI A SZOCIALIZMUS?

Irta: dr. Kovács Gábor egyetemi tanár.

Ára 5— korona és 10% felár.

Kapható Aczél Henrik antiquariumában, Első Takarékpalota

Külföldi nyelvek

elsajátítására legcélszerűbben s leggyorsabban elsajátíthatók a következő könyvekből

Schidlof-féle önkéntes levelek, német, francia angol és olasz nyelv tanulására.

10 levélben teljes, minden egyes nyelv teljesen 10 korona.

Zsebszótárak fenti nyelvekhez, kötetenként 3 korona.

Zsebnyelvtanok fenti nyelvekhez, kötetenként 2 korona 40 fillér.

Társalgó és beszélgetési könyvek fenti nyelvekhez 2 korona 40 fillér. 10% felár. Ajánlott portó 1 koronával több vidékre.

Mindenféle másrendszerű nyelvtanok, mint **Berlitz módszerek** stb. nagy választékban kaphatók

Hegedüs és Sándor

irodalmi és nyomdai r.-t. könyvosztályában

Debrecen, Főposta mellett.